

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

УСКОРО НОВИ ПРАВИЛНИЦИ О НОРМИ НАСТАВНИКА

Већа норма на „мала врата“

Сваке године понавља се иста прича – иста мука: како обезбедити норму и шта треба да се нађе у норми наставника, васпитача и стручних сарадника у школама. Министар просвете био је у обавези да донесе правилнике о норми свих облика непосредног рада наставника, васпитача и стручних сарадника у року од пола године од доношења Закона о основама система образовања и васпитања (09.11.2009.). Он то није учинио у прописаном року, па чак ни сада, пола године од тог последњег мартовског рока, усталом као што није донео ни правилнике о лиценцама наставника и директора, критеријуме за мрежу школа и читав низ других подзаконских аката.

Ових дана завршава се посао око доношења два правилника (за наставнике, васпитаче и стручне сараднике у основним и средњим школама), који треба да уреде питање норме свих облика непосредног рада за ову категорију запослених. Важно је напоменути да је за ову, тек почету школску 2010/11. годину, нужно норму запослених утврдити по важећем „Кровном“ закону и по још увек важећим старим, иако превазиђеним, правилницима, а да ће правилници о норми о којима овај пут пишемо, тек убудуће производити правно дејство за запослене у школама.

Овим правилницима се утврђује норма свих облика непосредног рада наставника, васпитача и стручних сарадника у оквиру недељног радног времена, односно у оквиру 40-часовне радне недеље, норма на годишњем нивоу, као и број сати образовно-васпитног рада који се додатно може распоредити на друге извршиоце. Према Предлогу правилника, послови наставника обухватају:

- 1) извођење наставе и других облика неспоредног образовно-васпитног рада са ученицима
- 2) обављање завршног, поправног, разредног, матурског и других испита
- 3) припремање и планирање наставе и ваннаставних активности
- 4) рад у стручним органима и тимовима и
- 5) остале послове

Норма непосредног рада наставника са ученицима обухвата време проведено у:

- редновној настави (теоријској, практичној и вежбама)
- додатној, допунској и индивидуалној настави
- настави према индивидуалном образовном плану и индивидуалном програму српског, односно језика националне мањине
- припреми и обављању испита (завршног, поправног, разредног, као и матурског испита за општу, стручну или уметничку матуру)

- раду са ученицима на пракси и помоћи ученицима при изради практичног рада када су одређени наставним планом и програмом
- извођењу факултативних предмета потребних за даље школовање, стручно оспособљавање или развој ученика
- раду на часу одељенског старешине
- ваннаставним активностима
- развијању позитивне климе у одељењу и школи
- пружању подршке у конструктивном решавању сукоба и развијању вештина комуникације

Предлогом правилника предвиђено је да укупан рад наставника у средњој школи износи **1760** часова годишње и да се остварује у **44** радне недеље. Од тога се рад наставника са ученицима остварује у **39** радних недеља са **1560** часова годишње свих облика образовно-васпитног рада, од чега наставници теоријске nastave и наставници теоријске nastave са вежбама остварују **936** часова непосредног рада са ученицима, а наставници практичне nastave **1014**, односно **1092** часа практичне nastave у блоку. За математичке гимназије, норма наставника теоријске nastave са вежбама из математичких предмета, информатичких предмета и физике износи **468** часова годишње редовне nastave, док у филолошкој гимназији за наставнике теоријске nastave и српског језика и књижевности, живих, страних и класичних језика, реторике и увода у општу лингвистику износи **468** часова редовне nastave.

У оквиру недељног пуног радног времена наставници ће и даље да имају норму у 24 часа непосредног рада са ученицима, а у оквиру недељног пуног радног времена наставник разредне nastave би требао да има 20 часова редовне nastave, наставници предметне nastave 20 часова, а наставници предмета језика и књижевности и математике 18 часова и два часа недељно за исправку писмених задатака. Правилници се даље баве појединостима утврђивања норме појединих категорија наставника које овом приликом нећемо наводити.

Правилницима се, у оквиру непосредног рада са ученицима од **24** часа недељно, уз редовну наставу, нормирају следеће обавезе:

- 1) час одељенског старешине и одељенске заједнице – један час недељно
- 2) допунска настава за ученике који заостају у савлађивању наставног програма – један час недељно
- 3) додатни образовно-васпитни рад са ученицима са појачаним интересовањем за одређене предмете, а који укључује и припрему ученика за верификована такмичења у складу са условима прописаним од Министарства – један час недељно
- 4) индивидуални педагошки рад са по једним до два часа недељно за ученике са мањим сметњама у физичком и психичком развоју
- 5) хор и оркестар за ученике од првог до четвртог разреда са једним часом недељно, односно хор и оркестар за ученике од петог до осмог разреда са два часа недељно,

као и друге послове (друштвено-техничке, хуманитарне, спортске и културне активности, додатни педагошки рад са одељењем, групом ученика или појединачним учеником, припремну наставу, екскурзије, рад у секцијама, рад у

спортским секцијама, припрема ученика и пружање стручне помоћи за израду завршног односно матурског испита, консултативну наставу...).

И даље се у норми наставника налазе часови за припремање наставе, проучавање стручне и уџбеничке литературе, размену стручних искустава са колегама и писане припреме за сваки наставни час и час додатног образовног васпитног рада, учешће у раду стручних органа школе и тимова, те се и прецизира о којим се органима и тимовима ради, а прописују се и остали послови наставника, у оквиру 40-часовне радне недеље. Сви послови морају бити усклађени годишњим планом рада школе.

Оно што постаје индикативно јесте отварање могућности да се „на мала врата“ уведе и већа норма запосленом, пошто је у члану 13., односно члану 14. правилника наведено да наставник може имати и већи број од 24 односно 26 часова наставе уколико школа не може да обезбеди стручно лице за највише 6 часова редовне наставе недељно из одређеног предмета. Другим речима то значи да би наставник могао бити оптерећен чак трећином часова више него до сад, при чему став 2. поменутих чланова да у том случају наставник неће обављати послове из групе „Остали послови наставника“, али хоће све оне послове који спадају у „Непосредни рад са ученицима“. Сасвим је извесно да ово замешатељство неће проћи ни код запослених, ни код синдиката, јер ослобађање од вођења прописане педагошке документације и издавања јавних исправа, часови за менторски рад, дежурство у школи, рад у комисијама и увек спорни послови по налогу директора не могу бити сурогат за часове обавезне наставе нити у једном случају, а поготово не да то буду часови за стручно усавршавање и учествовање у семинарима, јер тиме се директно задире у законску обавезу запосленог да се стручно усавршава, што је чак и услов за продужење лиценце.

А можда су решења понуђена у радној верзији оба правилника и разлог што су правилници креирани скривено од очију просветне јавности и синдиката. У сваком случају, уколико буде инсистирање на повећању норме кроз овакав или сличан правилник, сасвим је извесно да неће изостати бурна реакција Синдиката.

Поштоване колеге, молимо вас да ваше примедбе и предлоге доставите Синдикату, како би их могли обједињено презентовати надлежнима у Министарству.

Предлог правилника можете преузети са нашег сајта.

Срдачан синдикални поздрав!

Београд, 12.10.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

